

Ο καθαρισμός της καμινάδας των τζακιών είναι μια εργασία που γινόταν από πολύ παλιά μιας και τα τζακία είναι πηγή θέρμανσης εδώ και πολλούς αιώνες.

Όταν μιλάμε για καθαρισμό καμινάδας εννοούμε τη απομάκρυνση των κατάλοιπων της καύσης που έχουν επικαθήσει στα τοιχώματά της, επαναφέροντάς την στην αρχική της κατάσταση.

Παλαιότερα οι άνθρωποι ήξεραν ότι κάθε χρόνο στο τελείωμα του χειμώνα, έπρεπε να καθαρίσουν την καμινάδα από την καπνιά που είχε μαζευτεί, ώστε το τζάκι αφ' ενός να μην μυρίζει κατά την διάρκεια του καλοκαιριού, αφ' ετέρου να είναι έτοιμο να τους ζεστάνει χωρίς προβλήματα και τον επόμενο χειμώνα.

Παλαιότερα τα σπίτια ήταν χαμηλά και η πρόσβαση στο πάνω μέρος της καμινάδας ήταν εύκολη. Οι καμινάδες απ' την άλλη ήταν χτισμένες από πέτρα, με χοντρά και ανθεκτικά τοιχώματα και ξεκινούσαν κατευθείαν απ' την εστία. Για να απομακρύνουν την καπνιά οι άνθρωποι χρησιμοποιούσαν διάφορες τεχνικές (κλαδιά, τσουβάλια, βαρίδια με βούρτσες κ.λ.π.) Επίσης γνώριζαν καλά ότι η πίσσα (κρεόζοτο), που έμενε κολλημένη στα τοιχώματα ακόμα και μετά τον καθαρισμό, ήταν αιτία για ανεπιθύμητη φωτιά στην καμινάδα και έπρεπε να απομακρυνθεί. Έβαζαν λοιπόν οι ίδιοι ελεγχόμενη φωτιά στην καμινάδα και έπειτα απομάκρυναν εύκολα την καμένη πίσσα. Μετά (παραδοσιακά) ακολουθούσε το βάψιμο του σπιτιού... Ήταν μια διαδικασία που έκαναν σχολαστικά κάθε χρόνο μόλις τελείωνε η περίοδος λειτουργίας του τζακιού (τέλος της άνοιξης).

Σήμερα οι άνθρωποι αγνοούν ότι είναι απαραίτητος ο καθαρισμός της καμινάδας του τζακιού. Πιστεύουν ότι συντήρηση χρειάζονται μόνο τα μηχανήματα και οι συσκευές που έχουν μηχανικά μέρη (καυστήρες - ανελκυστήρες κλπ.).

Όσοι παρ' όλα αυτά (είτε λόγω παράδοσης από τους παππούδες και τους γονείς τους, είτε από ανάγκη γιατί το τζάκι δεν τραβάει, καπνίζει κλπ.) **γνωρίζουν πως πρέπει και θέλουν να καθαρίζουν την καμινάδα του τζακιού**, έχουν να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα της σύγχρονης δόμησης.

Σήμερα τα σπίτια είναι ψηλότερα και η πρόσβαση στο πάνω μέρος της καμινάδας είναι πολλές φορές δύσκολη και επικίνδυνη και μπορεί να προκαλέσει ζημιές στη σκεπή (σπασμένα κεραμίδια). Οι καμινάδες εξάλλου είναι κατασκευασμένες από λεπτά και πολλές φορές ευπαθή υλικά, είναι τοποθετημένες συνήθως κολλητά στον τοίχο για οικονομία χώρου, περνούν από άλλα δωμάτια ή και διαμερίσματα και συνδέονται με το τζάκι με εύκαμπτο αγωγό ο οποίος πολλές φορές σχηματίζει γωνίες μέχρι και 45ο. Ο καθαρισμός με τις μεθόδους του παρελθόντος μερικές φορές δημιουργεί μεγαλύτερο πρόβλημα γιατί όχι μόνο αφήνει τις γωνίες ακαθάριστες αλλά συχνά σκαλώνουν εκεί κομμάτια καπνιάς με αποτέλεσμα να την βουλώνουν περισσότερο.

Σήμερα δεν μπορεί να βάλει κανείς ελεγχόμενη φωτιά στην καμινάδα για ν' απομακρύνει την πίσσα, γιατί τα δομικά υλικά δεν αντέχουν και η ζημιά από τη φωτιά θα είναι σίγουρη. Γι' αυτό και όσοι καθαρίζουν, κάνουν μόνο μηχανικό καθαρισμό της καμινάδας (βούρτσισμα). Η καμινάδα δουλεύει, το τζάκι λειτουργεί

χωρίς να καπνίζει, η πίσσα όμως παραμένει κολλημένη στα τοιχώματα και ο κίνδυνος να πάρει φωτιά η καμινάδα παραμένει.

Ο εξοπλισμός του με σύγχρονα εργαλεία, προσαρμοσμένα στα νέα κατασκευαστικά δεδομένα, **έφερε τα πάνω κάτω** γιατί ο καθαρισμός γίνεται πια από κάτω και επιτρέπει τον πλήρη καθαρισμό των καμινάδων από κάτω, χωρίς τα μειονεκτήματα που έχει ο καθαρισμός από την σκεπή (δυσκολίες, κινδύνους και ακατάλληλες καιρικές συνθήκες). Δίνει την δυνατότητα εργασίας οποιαδήποτε ώρα, ακόμα κι όταν νυχτώσει και πάνω απ' όλα η καμινάδα καθαρίζει σε όλο της το μήκος, ακόμη και στις γωνίες. Η μεθοδολογία του και η εμπειρία του εγγυώνται την καθαριότητα του χώρου σας. Η πρωτοπορία μας δε σταματά εδώ. **Γνωρίζοντας το πρόβλημα της κολλημένης πίσσας στα τοιχώματα της καμινάδας και τους κινδύνους που παραμονεύουν, δίνουμε λύση και σ' αυτό:** Έχουμε μετατρέψει τον καθαρισμό σε συντήρηση και διαρκή φροντίδα της καμινάδας **καθιερώνοντας τη χρήση Ορυκτών Καταλυτών** παράλληλα με τον μηχανικό καθαρισμό. Έτσι, όχι μόνο απομακρύνουμε την καπνιά από την καμινάδα αλλά με τη τακτική χρήση των Ορυκτών Καταλυτών εξουδετερώνεται σταδιακά η πίσσα, φουσκώνει και προετοιμάζεται για να αφαιρεθεί με τον επόμενο καθαρισμό

Γιατί το τζάκι μου μυρίζει και καπνίζει;

Ο καπνός από τα ξύλα που καίγονται έρχεται σε επαφή με τον θόλο και τα τοιχώματα της καμινάδας. Δημιουργούνται **αποθέσεις καπνιάς** στην καμινάδα και το τζάκι **μυρίζει**. Η **σταδιακή συσσώρευση** των αποθέσεων αυτών κάνει την επιφάνεια της καμινάδας άγρια, μικραίνει την διατομή της, εμποδίζοντας τον σωστό ελκυσμό του καπνού και έχει σαν αποτέλεσμα το τζάκι να **καπνίζει**.

• Τι είναι το κρεόζοτο; Παίρνει φωτιά η καμινάδα του τζακιού; Γιατί;

Ο καπνός από την καύση των ξύλων δεν **περιέχει** μόνο άνθρακα αλλά και **κρεόζοτο**. Το κρεόζοτο το συναντά κανείς στην καμινάδα σε τρεις μορφές – στάδια:

Στο πρώτο στάδιο είναι σκόνη που ο κόσμος συνηθίζει να ονομάζει «καπνιά».

Στο δεύτερο στάδιο παίρνει τη μορφή χοντρών κόκκων με πόρους.

Στο **τρίτο στάδιο** κρυσταλλοποιείται και μοιάζει με μαύρο γυαλί.

Οι εναλλαγές της θερμοκρασίας κατά την διάρκεια της καύσης των ξύλων στο τζάκι μετατρέπουν το πρώτο στάδιο στο δεύτερο και στη συνέχεια στο τρίτο, το οποίο **είναι εξαιρετικά εύφλεκτο** και είναι η αιτία που παίρνουν φωτιά οι καμινάδες.

[Το κρεόζοτο στο τρίτο στάδιο δεν φεύγει με το βούρτσισμα αλλά παραμένει κολλημένο στα τοιχώματα της καμινάδας. Η ανάφλεξη του είναι θέμα χρόνου και οι συνέπειες μπορεί να είναι σοβαρές. \(κάντε κλικ εδώ\)](#)

Εάν ζητήσετε από την Πυροσβεστική Υπηρεσία στατιστικά συμβάντων για τις αιτίες των κλήσεων που δέχεται για φωτιά σε σπίτια, **θα εκπλαγείτε από το ποσοστό που αφορά τη φωτιά σε καμινάδες τζακιών!!!**

• Τι συμβαίνει όταν η καμινάδα αρπάζει φωτιά;

Όταν το κρεόζοτο στην **καμινάδα** πάρει **φωτιά**, οι θερμοκρασίες που αναπτύσσονται είναι πολύ υψηλές. Πολλές φορές ξεπερνούν τους 1500ο Κελσίου **αποδυναμώνοντας τα δομικά υλικά**

της καμινάδας τα οποία δεν αντέχουν σε τέτοιες θερμοκρασίες.

Εξάλλου **το κρεόζοτο όταν καίγεται**, διογκώνεται απότομα, ασκεί πιέσεις στα ήδη καταπονημένα τοιχώματα της καμινάδας (απ' τις υψηλές θερμοκρασίες) και **προκαλεί ρωγμές και σπασίματα**, από τα οποία βρίσκουν διέξοδο οι φλόγες και οι καπνοί.

Η φωτιά στην καμινάδα, ακόμα κι αν δεν επεκταθεί στο σπίτι, προκαλεί ζημιές, το κόστος επισκευής των οποίων μπορεί να είναι πολύ υψηλό!

- **Υπάρχει τρόπος να εξουδετερωθεί και να απομακρυνθεί το κρεόζοτο από την καμινάδα;**

Ο **μόνος** παγκόσμια αποδεκτός **τρόπος** για την αφαίρεση του κρεόζοτου είναι ο **ετήσιος καθαρισμός** με βούρτσα, **παράλληλα με τη τακτική χρήση Ορυκτών Καταλυτών.**

- **Τι κάνουν οι Ορυκτοί Καταλύτες και γιατί είναι απαραίτητη η χρήση τους;**

Η χρήση των Ορυκτών Καταλυτών είναι απαραίτητη διότι και στα τρία στάδια του κρεόζοτου, το αδρανοποιούν και το διαβρώνουν, **περιορίζοντας σε μεγάλο βαθμό τον κίνδυνο φωτιάς** και εξασφαλίζουν τη σωστή λειτουργία της καμινάδας. Η χρήση τους επίσης **φουσκώνει το κρεόζοτο** και το κάνει σαθρό, προετοιμάζοντάς το **για να αφαιρεθεί με τον επόμενο καθαρισμό.**

- **Πόσο συχνά πρέπει να καθαρίζεται μια καμινάδα; Γιατί;**

Η συχνότητα καθαρισμού της καμινάδας εξαρτάται από διάφορους παράγοντες. Μέσα από την εμπειρία μας πιστεύουμε ότι **ένας ασφαλής κανόνας είναι** ο καθαρισμός της καμινάδας **να γίνεται κάθε χρόνο, εφόσον** η κατανάλωση των ξύλων είναι μεγαλύτερη από έναν τόνο (2 κυβικά μέτρα ξύλα) ετησίως.

Εάν ωστόσο η κατανάλωση ξύλων είναι μικρότερη από έναν τόνο (2 κυβικά μέτρα), ο καθαρισμός μπορεί να γίνεται κάθε δεύτερο χρόνο.

Υπάρχουν όμως **παράγοντες που** επιταχύνουν τη συγκέντρωση της καπνιάς και **επιβάλλουν τον ετήσιο καθαρισμό** ακόμα και με μικρότερη κατανάλωση ξύλων:

- **Η καύση ακατάλληλων ξύλων** (όπως τα χλωρά ξύλα, τα ξύλα από κωνοφόρα, από λεύκες καθώς και τα τελάρα, οι παλέτες κλπ.) παράγει πολύ μεγαλύτερη ποσότητα καπνού και γεμίζει γρηγορότερα με κρεόζοτο στη καμινάδα.
- **Η σιγανή και χαμηλή καύση του τζακιού** παράγει περισσότερο καπνό και πιο κρύα καυσαέρια. Έτσι μειώνεται ο ελκυσμός (ανοδικό ρεύμα) στην καμινάδα, και ο καπνός κολλάει στα τοιχώματα αντί να βγει από την έξοδο της καμινάδας.
- **Το συχνό ψήσιμο** επιβαρύνει δραματικά την καμινάδα γιατί το λίπος που στάζει πάνω στα κάρβουνα καίγεται, δημιουργεί λιπαρές και εύφλεκτες αποθέσεις στα τοιχώματά της, πάνω στις οποίες πολύ πιο γρήγορα γίνεται συσσώρευση καπνιάς.
- **Τα κατασκευαστικά λάθη** είναι κι αυτά μια σοβαρή αιτία συσσώρευσης κρεόζοτου στην καμινάδα:

Η απουσία μόνωσης κάνει τα καυσαέρια να κρυσταλλώνουν γρηγορότερα, να ανεβαίνουν πιο αργά και να κολλάν στα τοιχώματα.

Η ύπαρξη γωνιών και ανωμαλιών στην διαδρομή της καμινάδας εμποδίζει την ελεύθερη ροή των καυσαερίων με συνέπεια την πιο γρήγορη συσσώρευση κρεόζοτου στα σημεία αυτά.

- **Η καύση άλλων υλικών εκτός από τα ξύλα**, (συσκευασίες, έντυπα, πλαστικά και συνθετικά προϊόντα), παράγει μεγαλύτερη ποσότητα καπνού που περιέχει **ενώσεις επικίνδυνες όχι μόνο για την καμινάδα σας αλλά και για το περιβάλλον.**

Σε κάθε περίπτωση όμως δεν πρέπει να παραλείπεται η **τακτική χρήση των Ορυκτών Καταλυτών.**

Ο σωστός καθαρισμός (βούρτσισμα και χρήση Ορυκτών Καταλυτών) απομακρύνει το κρεόζοτο καθώς και τα ξένα σώματα από την καμινάδα (φύλλα, κλαδιά, φωλιές πουλιών κλπ.) με **αποτέλεσμα** την καλύτερη λειτουργία του τζακιού.

Συνοψίζοντας όλα τα ανωτέρω σε μια φράση θα λέγαμε ότι:

Ο καθαρισμός των καμινάδων δεν είναι πολυτέλεια αλλά ανάγκη !!

- **Τι επικρατεί στην Ελλάδα;**

- Στην Ελλάδα, **δεν έχει γίνει ακόμη υποχρεωτικός** ο ετήσιος καθαρισμός.
- Οι περισσότεροι Έλληνες **αγνοούν ότι η καμινάδες πρέπει να καθαρίζονται.**
- Κάποιοι προσπαθούν να "καθαρίσουν" την καμινάδα τους με **αμφίβολες πρακτικές:**

--Την αφήνουν να πάρει φωτιά και καμιά φορά "βοηθούν" και οι ίδιοι σ' αυτό, πιστεύοντας ότι έτσι θα καθαρίσει μόνη της!

--Άλλοι πειραματίζονται χρησιμοποιώντας διάφορες "αλχημείες" (ναφθαλίνη, αλάτι κλπ.), χωρίς ουσιαστικό αποτέλεσμα, προκαλώντας μόνο ζημιές.

Η ναφθαλίνη είναι ένας σίγουρος τρόπος για να βάλει κανείς φωτιά στην καμινάδα του και το αλάτι είναι διαβρωτικό και καταστρέφει το τζάκι και την καμινάδα.

Όλα αυτά είναι επικίνδυνα, δε φέρνουν το αποτέλεσμα που θέλουμε και οι ζημιές που προκαλούν κοστίζουν πολύ.

- **Τι ισχύει στον υπόλοιπο κόσμο;**

Στις περισσότερες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Αμερικής **είναι υποχρεωτικός ο ετήσιος καθαρισμός** της καμινάδας από ειδικευμένους καπνοδοχοκαθαριστές.

- **Τι συνιστούν οι εταιρίες κατασκευής τζακιών;**

Δεν είναι τυχαίο ότι όλοι οι μεγάλοι κατασκευαστές τζακιών μεταξύ όλων των άλλων **τονίζουν ιδιαίτερα την ανάγκη του ετήσιου καθαρισμού** των καμινάδων.